

muzeum technik ceramicznych
w Kole

62 - 600 Koło, ul. Michała Kajki 44, tel. (63) 27-21-559, e-mail: muzeum@kolo.pl

MTC.062.4.2025

Koło, 10 lutego 2025 r.

URZĄD MIEJSKI W KOLE
KANCELARIA OGÓLNA

Wpłynęło 10. LUT. 2025

Ilość zał. .... podpis: *[Signature]*

..... skierowano: *[Signature]*

.....

.....

Szanowny Pan

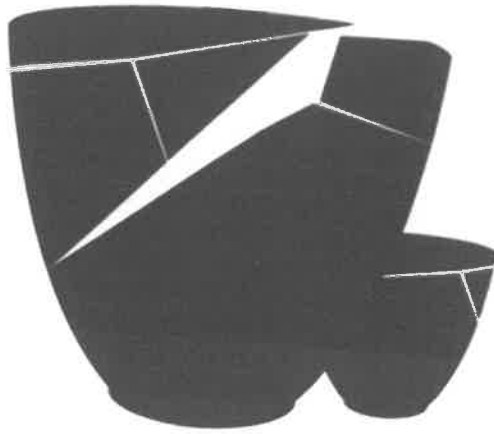
Mariusz Hanefeld

Przewodniczący Rady Miejskiej Koła

Odpowiadając na pismo BR.0001.1.2025 w załączeniu przekazuję sprawozdanie z działalności samorządowej instytucji kultury – Muzeum Technik Ceramicznych w Kole za 2024 rok.

Z poważaniem

DYREKTOR
[Signature]
Tomasz Nuszkiewicz

---

muzeum technik ceramicznych
w kole

Sprawozdanie

z działalności

Muzeum Technik Ceramicznych w Kole

za rok 2024

I. LOKAL I WYPOSAŻENIE

W dniu 7. 11. 2006 r. Gmina Miejska Koło zgodnie z obowiązującymi przepisami, nieodpłatnie przekazała budynek znajdujący się w Kole przy ul. Michała Kajki 44 na własność Muzeum Technik Ceramicznych. W budynku tym znajdują się cztery sale wystawiennicze (jedna na pierwszym piętrze i trzy na parterze), pomieszczenie socjalne, dwa biura, toaleta, poddasze (pełniące funkcję magazynu) oraz piwnica. Od 2015 r. muzeum wynajmuje od Gminy Miejskiej Koło salę na poddaszu ratusza przy ul. Stary Rynek 1 z przeznaczeniem na wystawę stałą kolskiego fajansu, pokrywając wszystkie koszty związane z ogrzewaniem, energią elektryczną itp. Od 2019 r. muzeum jest właścicielem przekazanej przez Gminę Miejską Koło nieruchomości o obszarze 0,3189 ha zabudowanej budynkiem „Sejmiku” o powierzchni użytkowej 448,59 m² stanowiącym zabytek wpisany do rejestru zabytków, znajdującej się w Kole przy ul. Mickiewicza 27.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w muzeum wykonano wszystkie przeglądy i aktualizacje znajdujących się sprzętów i działających urządzeń antywłamaniowych i przeciwpożarowych (kwartalne przeglądy systemu sygnalizacji pożaru). Dokonano przeglądu, i konserwacji sprzętu przeciwpożarowego. Wykonano, zgodnie z obowiązującymi przepisami pomiary instalacji elektrycznej i dokonano niezbędnego przeglądu instalacji gazowej i kominowej.

II. ZASOBY KADROWE

Muzeum zatrudniało w 2024 roku 4 osoby. Liczba etatów na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 2,875. Dwie osoby zatrudnione są w niepełnym wymiarze czasu pracy.

III. WYSTAWIENICTWO

Muzeum czynne było od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00, w soboty od 10.00 do 14.00 (sobota jest dniem bezpłatnego zwiedzania wystaw stałych – zgodnie z przepisami ustawy o muzeach). Informacje o nowych wystawach czasowych oraz przekazywane były placówkom oświatowym z terenu powiatu kolskiego. Ogłoszenia o aktualnie czynnych ekspozycjach ukazywały się również w prasie lokalnej jak również na stronach internetowych i profilach fb oraz w Telewizji Kablowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Kole oraz Telewizji Wielkopolska. Plakaty informacyjne umieszczano w Starostwie Powiatowym w Kole, Urzędzie Miejskim w Kole, Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kole oraz na słupach ogłoszeniowych.

W 2024 r. muzeum zorganizowało następujące ekspozycje:

WYSTAWA STAŁA:

FAJANS KOLSKI: FORMY, DEKORACJE, TECHNIKI ZDOBNICZE IMIENIA CZESŁAWA FREUDENREICHA

Na wystawie jest prezentowana ceramika wyprodukowana w kolskiej fabryce fajansu od początku jej istnienia w połowie XIX w. aż do końca XX w. Ekspozycja zawiera najbardziej charakterystyczne przykłady kolskich wyrobów fajansowych. Przedstawia przede wszystkim ceramikę produkowaną w okresie zarządzania fabryką przez rodzinę Freudenreichów – od 1842 r. do 1939 r., z czasów okupacji hitlerowskiej: 1939 – 1945 oraz powojennych. Oprócz eksponatów istotnym elementem wystawy są plansze prezentujące historię kolskiej ceramiki na tle dziejów miasta. Udostępnienie zwiedzającym stałej wystawy kolskiej ceramiki w sali na poddaszu ratusza jest wynikiem wieloletnich starań o doprowadzenie do powstania atrakcyjnej i interesującej dla widza ekspozycji spełniającej odpowiedni poziom merytoryczny prezentującej potencjał tkwiący w bogatych zbiorach Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole. Wystawa cieszy się dużym zainteresowaniem zwiedzających i stanowi podstawę do realizowania w działalności muzeum wraz ze zwiedzaniem wieży ratusza, zwłaszcza w ramach organizowanych w pierwsze niedziele miesiąca od maja do października przez Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła - Dni Otwartej Wieży i towarzyszącej jej stałej ekspozycji dawnych maszyn rolniczych produkowanych w kolskiej fabryce Michała Ostrowskiego ze zbiorów Piotra Śniegockiego, szerszego projektu będącego całościowym produktem turystycznym prezentującym dziedzictwo kulturowe miasta. Udostępnianie zwiedzającym stałej wystawy kolskiej ceramiki niewątpliwie przyczynia się do promocji muzeum i miasta poszerzając możliwości artystycznego i edukacyjnego oddziaływania placówki na społeczeństwo. Dzięki skutecznym działaniom promocyjno – informacyjnym oraz zapewnieniu kompetentnej i ciągłej (również w niedziele i święta) obsługi turystycznej i przewodnickiej stała ekspozycja kolskiej ceramiki cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Koła i okolic ale również innych miast.

WYSTAWY CZASOWE:

1. „Dwór Krzykosy w fotografii Zygmunta Grudzińskiego” styczeń – kwiecień 2024 r.

Dawne fotografie artystyczne utrwalone na kruchym papierze przyciągają uwagę dzisiejszego odbiorcy, posługującego się przecież już cyfrowymi nośnikami. Co powoduje, że pomimo upływu ponad stu lat obrazy te nadal pozostają czymś więcej niż tylko odbiciem minionej rzeczywistości? Dlaczego tak jest mogliśmy się przekonać na wystawie prezentującej dwór w Krzykosach uwieczniony na fotografiach Zygmunta Grudzińskiego.

Na początku XX w., Zygmunt Grudziński, który wtedy był lekarzem w Warszawie, wraz z rodzicami i rodzeństwem, stał się właścicielem majątku Krzykosy przy drodze z Koła do Kłodawy. Tam na stałe przenieśli się jego rodzice Michał i Adamina oraz siostry. Natomiast on i jego dwaj bracia, którzy byli inżynierami traktowali je jako miejsce wypoczynku i spotkań rodzinnych. Piękny, stylowy – na szczęście zachowany do dzisiaj, dwór w Krzykosach toczony był przez stary park dochodzący do rzeki Rgilewki. W środku parku, naprzeciwko dworu znajdował się okrągły staw połączony kanałami z przepływającą w pobliżu rzeczką. Nad nimi były zbudowane drewniane mostki dla spacerujących po parku. Te krajobrazy stanowiły idealne miejsce dla Zygmunta, który mógł tam dać upust swej fotograficznej pasji. Jako lekarz zapoczątkował praktykę radiologiczną, zarówno w lecznictwie szpitalnym jak i gabinecie prywatnym. Co było pierwsze w tych działaniach – artystycznych i zawodowych, czy fotografia pchnęła go w kierunku radiologii, czy też odwrotnie jako lekarz zainteresował się nowymi metodami diagnostyki? Trudno to stwierdzić. W każdym razie w 1922 r. uzyskał doktorat, trzy lata później stał się inicjatorem założenia Polskiego Towarzystwa Radiologicznego, a w następnym roku został docentem Uniwersytetu Warszawskiego, na którym był pionierem nauczania radiologii.

Wystawa w kolskim muzeum to próba rekonstrukcji i udokumentowania dostępnej spuścizny Zygmunta Grudzińskiego obrazującej jak wyglądało życie w dawnym ziemiańskim dworze, jego wnętrza i wyposażenie, wspólne muzykowanie, rodzinne spędzanie czasu, praca na folwarku. Wyboru i opracowania zachowanych fotografii dokonał kurator ekspozycji, znany fotografik Robert Andre. Podkreśla on, że dominującą rolę odgrywają zdjęcia zrobione na terenie majątku w Krzykosach, sceny rodzajowe i inscenizowane studia portretowe, gdzie portretowane osoby z rodu Grudzińskich prezentują ubiory z czasu przełomu wieków, fryzury, gesty. Mamy więc do dyspozycji swoisty zbiór kilkudziesięciu fotografii dokumentujących obraz epoki. Na szczególną uwagę zasługują studia portretowe w naturalnym anturazie parkowego otoczenia dworu z udziałem siostry, a zarazem modelki

artysty – Leonii Grudzińskiej. Ciekawe i świadczące o wysokich umiejętnościach ujęcia kompozycji w malarski sposób są wiejskie scenki rodzajowe – żniwa w Krzykosach, wylew Rgilewki, pojenie krów w rzece. Niewątpliwie unikalne jest zdjęcie grających w golfa wśród brzoź.

2. „Pamiętki z Powstania Styczniowego” styczeń – kwiecień 2024 r.

W 1864 r. temu trwały ostatnie walki Powstania Styczniowego - największego polskiego czynu zbrojnego o odzyskanie niepodległości w XIX w. Zakończyło się porażką, ale w pamięci kolejnych pokoleń nie odeszło w zapomnienie. Pozostały po nim liczne patriotyczne pamiętki pieczołowicie przechowywane i ukrywane przez zaborcami.

Przypomniała je wystawa w Muzeum Technik Ceramicznych w Kole, na której swoje bogate zbiory zaprezentował Piotr Śniegocki. Towarzyszyły jej przygotowane przez pracowników muzeum grafiki Artura Grottgera z cyklu „Polonia”, obrazujące powstańcze zmagania. Pojedyncze sceny przedstawiają losy powstańców, od branki, która przyspieszyła wybuch narodowego zrywu, przez przygotowania – kucie kos, potem walkę, aż po klęskę i ostatecznie powszechną żałobę po niej. Jest w nich historia wszystkich polskich rodzin, uchwycona w najboleśniejszych chwilach. Na ich losy nieodwracalnie wpłynęły lata 1863 – 1864. Ekspozycję rozpoczyna dynamiczna „Branka”, gdzie niemal słyszemy rozpaczliwy krzyk kobiety w bieli, a kończy „Na pobojuwisku”, przepelniona bólem scena nawiązująca do klasycznego tematu matki oplakującej poległego syna. W „Obronie dworu” znaczenie bez trudu odczytuje odbiorca. Skupia się wokół takich tematów jak atakowany dom, zagrożona rodzina, obrona przed nadciągającym z zewnątrz złem. Dwór, jako polski dom, staje się w tym czasie ostoją polskości. Nauka języka, poznawanie kultury, wychowanie patriotyczne nie mogą być realizowane w przestrzeni publicznej, zajętej przez zaborców, dlatego też zadania te przejmuje dom. Atak na dwór staje się więc napaścią nie tylko na dom rodzinny, lecz także na patriotyczny fundament Polaków. Przemysłana kompozycja kartonów zawiera elementy patosu i idealizmu, ale mistrzowskie operowanie światłem i cieniem tworzy iluzję przestrzeni i realizmu żywych scen. W gablotach można natomiast zobaczyć ryngrafy, przypinki, odznaczenia. Najbardziej charakterystyczna jest wśród nich biżuteria. Jej noszenie było zakazane. Kobiety, które na znak żałoby narodowej po upadku powstania przywdziały czarne suknie i zaczęły nosić żałobną, również czarną biżuterię, musiały przed władzami carskimi okazać się dokumentami potwierdzającymi żałobę po zmarłym mężu, ojcu czy bracie. Na wystawie zobaczymy zatem krzyże, kolczyki, bransolety, wisiorki z motywami kotwicy oplecionej łańcuchami lub orła oraz medaliki z motywem złamanego krzyża czy wizerunkiem

Matki Bożej Częstochowskiej. Większość obiektów wykonana jest z tańszych materiałów, ponieważ kobiety oddawały cenną biżuterię na rzecz powstania i manifestowały w ten sposób poparcie dla niego. Ich wartością nie był bowiem kruszec, lecz przesłanie jakie ze sobą niosła.

3. „Fajans wrocławski. Biennale 1973 – 1991” kwiecień – sierpień 2024 r.

Wystawa ze zbiorów Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Wrocławku ukazała ideę organizacji konkursów na malowany fajans wrocławski od okresu powojennego (od 1949 r.) poprzez wszystkie 10. edycje konkursów biennale fajansu. Na ekspozycji pokazano wybrane, nagrodzone prace konkursowe i autorskie prace malarek fajansu ukazujące rozwój malowanych dekoracji na fajansie od 1949 r. do 1991 r. Wrocławskie biennale stanowiło przez dziesięciolecie zwińczenie osiągnięć artystów tworzących wzory ceramicznego zdobnictwa, malarek wykonujących je na fajansie, formierzy, szkliwierzy i pracowników wypalających w piecach. Na ekspozycji można było zobaczyć wiele prac, które powstały w Kole. Malarki z Koła uczestniczyły w corocznych konkursach - biennale, zdobywając główne nagrody i wyróżnienia.

4. „Ceramika kwiatowa z Koła. Fajans dekoracyjny XX w. Twórczość ludowa Teresy Broskiej/ Blumenkeramik aus Kolo. Dekorative Fayence aus dem 20. Jahrhundert und Volkskunst von Teresa Brzoska” czerwiec – wrzesień 2024 r.

Wystawa kolskiej ceramiki i twórczości pani Teresy Brzoskiej na Zamku w Reinbek została zorganizowana przez kolskie muzeum z okazji 25-lecia partnerstwa Koła i Reinbek.

Od początku istnienia kolskiej fabryki w połowie XIX w. ceramika w niej wytwarzana wyróżniała się nie tylko wysoką jakością, ale również nowatorstwem projektów zdobniczych. Już na początku XX w. pojawiły się malowane ręcznie naczynia z charakterystycznym motywem obfitych pąków róży, który w późniejszym okresie stanie się znakiem rozpoznawczym kolskiej ceramiki. Jak wiele jego różnorodnych wersji potrafiły stworzyć kolskie malarki przekonali się zwiedzający galerię w niemieckim zamku Reinbek. Na wystawie zaprezentowano 200 prac kolskiego fajansu, którym towarzyszyły kwiatowe kompozycje stworzone przez kolską twórczynię Teresę Brzoską, nawiązujące do tradycyjnych wzorów będących inspiracją do tworzenia dekoracji ceramicznych. Ceramika dekoracyjna z kolskiej fabryki fajansu to efekt pracy utalentowanych malarek. W latach 1951 – 1952 Instytut Wzornictwa Przemysłowego skierował do kolskiej fabryki artystę plastyka, wykładowcę ceramiki na warszawskiej ASP Antoniego Buszkę, wybitnego twórcę polskiej sztuki dekoracyjnej. Szkolił on przyszłe projektantki wzorów dla potrzeb produkcji. Do tej

pory automatycznie powielają gotowe wzorce. Zachęcał je do czerpania z własnych zdolności, spontanicznego tworzenia. Rozbudzał ich inwencję. Jedną z uczestniczek tego kursu wspominała – prof Buszek kazał nam malować „co kto potrafi”. Dzięki temu przez cały okres działalności zakładu kolskie malarki potrafiły zachować indywidualny typ twórczości. W chwili, gdy fajans po pierwszym wypale trafiał do malarni – następowała sytuacja przypominająca rękodzieło artystyczne. Projektantki dekoracji wykonywały ją własnoręcznie na powierzchni naczyń. Pomimo powtarzania zasadniczych motywów, zawsze różni się ona szczegółami. Nie ma dwóch identycznie ozdobionych. Są niepowtarzalne. Ekspozycja ceramiki wyraźnie dokumentuje te wpływy odrębnych indywidualności artystycznych oraz inwencję plastyczną malarek. W ich dekoracjach zauważa się wyraźną tendencję do rozbudowy i znacznego zagęszczania schematów kompozycyjnych, aż do całkowitego zapełniania powierzchni. Tradycyjne zdobienie kolskich naczyń, wzbogacane indywidualnymi kompozycjami, wynikającymi z inwencji twórczej zatrudnionych w fabryce malarek, przedstawiało wysoki poziom. Cały asortyment, zarówno dekoracyjny, jak i użytkowy, uznawany był za rękodzieło artystyczne.

5. „Fotografia dzikiej przyrody” czerwiec – sierpień 2024 r.

Wystawę tworzyło 70 zdjęć, wybranych z wystaw będących wynikiem konkursu fotograficznego Wildlife Photographer of the Year w latach 2002 - 23, organizowanego corocznie, od 1965 r., przez BBC Worldwide i Natural History Museum w Londynie, a od dziesięciu lat wyłącznie przez muzeum. W ciągu tych lat wszystkie edycje wystawy były prezentowane w Polsce.

Dzisiaj jest to najbardziej ceniony i największy w świecie konkurs, w zakresie fotografii natury, dostępny dla zawodowców i amatorów, także dla młodzieży i dzieci. Do zdobycia nagrody aspiruje większość fotografów przyrody. Zdobywają je, jeśli obraz zawiera w sobie połączenie oryginalnego spojrzenia, szczęścia i znajomości przyrody, co wcale nie musi wymagać uzbrojenia w najlepszy sprzęt i wojaży po całym świecie.

Przez jałowe pustynie, ponad wzniosłe granie, w gęstej tropikalnej dżungli i na otwartym oceanie - te zdjęcia są nie tylko obrazowymi ambasadorami świata dzikiej przyrody, ale ukazują też artystyczną perfekcję, techniczne zaawansowanie fotografii i naturalne piękno przyrody, uchwycone przez fotografów, w momencie jej wspaniałości. Nic nie oddziałuje bardziej niż sugestywna fotografia, która stymuluje wyobraźnię, zajmuje umysł i porusza serce. Także nasze. Życie płynie szybko. Narodziny, zagrożenie, walka, przeżycie - dzieją się ciągle, raz za razem. Większość z tych codziennych dramatów jest nam nieznana. Dzięki

fotografom z całego świata, niektóre z tych momentów zostały uchwycone, abyśmy mogli je zobaczyć i kontemplować. Niektóre momenty są zwyczajne, a inne niezwykle. Jedne podnoszące na duchu, a drugie stawiające pytania nad naszym oddziaływaniem na przyrodę. Także dzięki temu, wystawa ma ogromny walor edukacyjny, ukazując nam dramatyzm i różnorodność życia na Ziemi, a przez to pobudzając w nas chęć dbałości o jej przyszłą jakość. Wystawa wpisuje nasz kraj na listę kilkudziesięciu państw na wszystkich kontynentach, gdzie już od wielu lat rokrocznie ogląda ją ponad milion osób. Prezentacja wystawy w Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole przygotowana została we współpracy z Agencją Zeg Art.

6. "Świat (poema naiwne) Czesława Miłosza Patrona roku 2024" wrzesień – grudzień 2024 r. Jednym z patronów 2024 roku był Czesław Miłosz - laureat literackiej Nagrody Nobla w 1980 r. Stąd w naszym muzeum do końca roku można było obejrzeć wystawę opartą na jego cyklu wierszy: „Świat, poema naiwne”. Teksty te wkomponowane zostały w fotografię przedstawiającą Warszawę z czasu powstania tego zbioru. Zdjęcia te to materiał archiwalny pochodzący z Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz Archiwum Państwowego m. st. Warszawy. Na większości zdjęć (są to najczęściej sceny uliczne) figuruje postać dziecięcia. Spotkanie treści poezji ze „Świata...” z ówczesnymi warszawskimi realiami podkreśla „przekorny”, czy nawet „ironiczny”, jak wyrażał się o nim sam Miłosz, charakter wierszy. Dodatkowo niektóre panele zawierają krótkie fragmenty wypowiedzi Poety na temat tych utworów pochodzące z publikacji „Podróżny świata” Renaty Gorczyńskiej, jeszcze bardziej uwypuklające dysonans między „naiwną” czy „dziecięcą” wizją świata, a jego realnym obrazem.

7. "Kolaże marzeń" malarstwo Agnieszki Lipskiej październik – grudzień 2024 r.

Na wystawie zaprezentowano 20 obrazów autorstwa Agnieszki Lipskiej. Autorka jest pedagogiem, malarką, artystką grafikiem i poetką.

Jak sama twierdzi - "Sztuka w moim życiu jest świadomą drogą samopoznania, myślą przekształconą w obraz, exlibris, czy wiersz. Od najmłodszych lat lubiłam obserwować, słuchać, kontemplować. Choć wówczas jako dziecko jeszcze nie pojmowałam tego w kategorii sztuki. Wychowywałam się w malowniczej miejscowości powiatu tureckiego. Klimat tego miejsca wpłynął na mój samorozwój, na sposób postrzegania świata. Droga, która doprowadziła mnie do obecnego miejsca w życiu nie należała do łatwych. Jednak siła i pasja nawet w najtrudniejszych warunkach pozwoliły mi odnaleźć wyjście z każdej sytuacji i kroczyć obroną przez siebie ścieżką. Jako uczennica uwielbiałam rysować, malować, lubiłam

czytać poezję Asnyka, Staffa. Jednakże świadomość owych predyspozycji dała znać o sobie nieco później. Splot wydarzeń spowodował, że moje grafiki znane są nie tylko w Polsce, ale również w Finlandii, Singapurze, Rosji, Niemczech, Danii, Bułgarii, Meksyku, na Cyprze. Moje obrazy oglądają nawet na Czarnym Łądzie. Od kilku lat reprodukcje moich obrazów ukazują się na łamach polonijnego miesięcznika _Dwukropek_ w Kapsztadzie. Poezja, którą tworzę jest swoistą filozofią życia ujętą w prostych słowach, których sposób zestawienia nadaje im nowego wymiaru. Wydałam dziewięć autorskich tomików wierszy. Niektórzy pytają skąd czerpię inspirację. Odpowiadam wówczas cytując Tymona Gulińskiego _Pytasz w czym znajduję natchnienie, a ja się pytam w czym nie można go znaleźć._

Nieskończona wyobraźnia oraz natchnienie biorą bowiem początek w bogactwie świata. Sztuka to mój świat. To źródło nieustających poszukiwań. To metafora moich przeżyć, uczuć, emocji. _W dziedzinie sztuki tak naprawdę nie ma ograniczeń, wystarczy puścić wodze wyobraźni i tworzyć._

Na chwilę obecną w swoim artystycznym dossier mam łącznie 114 wystaw. Moja sztuka jest świadomą, głęboką refleksją nad życiem. Próbą sprostania stawianym samej sobie wymaganiom. Testamentem. Marzeniem. Drogą do nieśmiertelności. Moja sztuka zmaterializowana jest w słowie i w obrazie. Lecz tak naprawdę ona jest we mnie, a ja w niej. Nie istniejemy osobno. Na ile jest jednak dobra zależy również od postrzegania odbiorców...."

Frekwencja na wystawach:

	Wyszczególnienie	Ogółem osób
1.	ogółem	6 394
2.	w grupach zorganizowanych	4 332
	w tym młodzież szkolna	1 416
3.	zwiedzających bezpłatnie (z wiersza 1)	3 481

Ponadto obiekty ze zbiorów Muzeum Techniki Ceramicznych zostały wypożyczone na wystawy w innych placówkach:

25 obiektów (niekompletny serwis stołowy z fabryki Kuzniecowa) wypożyczono do Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy, gdzie prezentowany jest w ramach ekspozycji stałej.

298 obiektów wypożyczono do Muzeum Okręgowego w Koninie na wystawę czasową „Fajans kolski”.

5 obiektów wypożyczono do Centrum Kultury Zamek w Poznaniu na wystawę czasową „Iluzje wszechwładzy. Architektura i codzienność w Kraju Warty 1939 – 1945”.

IV. ZBIORY MUZEALNE – stan na dzień 31 grudnia 2024 r.

Ogółem:

w tym zbiory:	3879
artystyczne	- 1985
archeologiczne	- 434
etnograficzne	- 120
historyczne	- 1340

Zbiory Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole wzbogaciły się w 2024 r. o 2 obiekty (cache – pot) z kolskiego fajansu zakupione od prywatnej właścicielki z Bydgoszczy. Styl w jakim zostały ozdobione wskazuje, że ich malarką była córka Czesława Irena. Po studiach w Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gandawie pracowała we wzorcowni tworząc własny wyróżniający się sposób malowania oparty na bogatej gamie barw i nowatorskich rozwiązaniach kompozycyjnych. Dotychczas niespotykana jest także forma naczynia z wywiniętym górnym kołnierzem. Cache-pot jest rodzajem ceramicznego naczynia używanego do ozdabiania doniczki z kwiatami. Pojawiły się w XVII w. we Francji. Były produkowane w manufakturach w Vincennes i Sevres. Są bogato zdobione, stanowiąc przedmiot sztuki użytkowej i kolekcjonerski eksponat.

KSIĘGOZBIÓR

Cały księgozbiór po uaktualnieniu i przepisaniu liczył na dzień 31. 12. 2024 r. 584 pozycje.

V. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

1. Lekcje muzealne

W 2022 roku przeprowadzono lekcje muzealne:

Tradycje kolskiej ceramiki – 9 lekcji

Jak to z Kołem było – 3 lekcje

Siedziba starostów zamek kolski – 2 lekcje

Powstanie Warszawskie 1944 - 1 lekcja

Ewald Diesner – pedagog, społecznik, ewangelik – 2 lekcje

Czesław Miłosz Patron Roku 2024 – 3 lekcje

Późnośredniowieczny dwór obronny we Wrzącej Wielkiej – 2 lekcje

Zbrodnie niemieckie na ziemi kolskiej we wrześniu 1939 r. – 1 lekcja

90-lecie pomnika bojowników o niepodległość w Kole – 1 lekcja

Historia harcerstwa kolskiego – 1 lekcja

Łącznie przeprowadzono 26 lekcji, w których udział wzięło 1 276 uczestników.

2. Orowadzanie po zabytkach

W 2024 r. oprowadzono po zabytkach miasta 20 grup o łącznej liczbie 808 osób

3. „Ferie z Muzeum”

Muzeum Technik Ceramicznych w Kole przygotowało na czas ferii zimowych w 2024 r. wiele atrakcji dla dzieci. Jak co roku stworzyło dzieciom i młodzieży, możliwość nabycia nowych umiejętności, poznania nieznanymi miejsc, poszerzenia wiedzy o przeszłości oraz zapoznania z zasadami bezpiecznego i odpowiedzialnego wypoczynku.

Ferie muzeum razem z Klubem LOK "Kolska Starówka" rozpoczęliśmy zajęciami plastycznymi tworzenia upominków walentynkowych, które prowadziła pani Teresa Brzoska. Podczas ferii udostępnialiśmy dzieciom i młodzieży nasze ekspozycje: Fajans kolski – formy, dekoracje, techniki zdobnicze, Dwór Krzykosy w fotografii Zygmunta Grudzińskiego oraz Pamiątki z Powstania Styczniowego.

W ramach "Ferii z muzeum" 22 lutego 2024 r. wybraliśmy się wspólnie z Klubem LOK "Kolska Starówka" do poznańskiego Teatru Animacji na spektakl baśniowy Andersena "Calineczka". Po spektaklu dzieci z Koła weszły na scenę, aby w podziękowaniu za wspaniałą grę aktorów obdarować ich nie tylko gromkimi brawami ale i słodkimi podarunkami. Oprócz opowieści o niezwykłych podróżach małej bohaterki, nasi młodzi widzowie mogli zajrzeć za teatralne kulisy i poznać tajniki nie tylko aktorstwa ale także i pozostałych pracowników teatru - scenografów, rekwizytorów, dźwiękowców, oświetleniowców. Było to możliwe dzięki pochodzącemu z Koła aktorowi Teatru Animacji Piotrowi Grabowskiemu, który stał się dla naszej grupy przewodnikiem po tajemniczym świecie teatru. Po spektaklu, tradycyjnie udaliśmy się do Domu Żołnierza, gdzie zostaliśmy gościnnie przyjęci ciepłym posiłkiem przez Zarząd Wojewódzki Ligi Obrony Kraju. W Domu Żołnierza zwiedziliśmy także wystawę poświęconą Powstaniu Wielkopolskiemu, a na zakończenie pobytu w stolicy

województwa zapaleniem symbolicznych zniczy pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich uczciliśmy 105. rocznicę tego narodowego zrywu niepodległościowego.

4. „Lato z Muzeum”

Jak co roku, Muzeum Technik Ceramicznych stworzyło dzieciom odpoczywającym w czasie tegorocznych wakacji możliwość nabycia nowych umiejętności, poznania nieznanych miejsc, poszerzenia wiedzy o historii Polski i swej małej ojczyzny – miasta Koła i Ziemi Kolskiej oraz przestrzegania zasad bezpiecznego i odpowiedzialnego wypoczynku. Zajęcia „Lato z muzeum” polegające na realizacji edukacji historycznej, patriotycznej i obronnej dzieci i młodzieży, upłynęły w atmosferze zabawy z nowymi przyjaciółmi idącej w parze z edukacją. We współpracy z Klubem Młodzieżowym LOK „Kolska Starówka” zostały zorganizowane dwie wycieczki dla dzieci i młodzieży. Pierwsza z nich odbyła się 16 lipca do jedyne w Polsce Muzeum Elementarza im. prof. Mariana Falskiego, które znajduje się w Kuźnicy Grabowskiej koło Kalisza. Muzeum mieści się w kuźnickim dworcu, należącym niegdyś do rodziny Oxnerów, którzy byli właścicielami tutejszych dóbr od końca XIX w. Skąd tutaj prof. Falski, na którego elementarzu uczyły się czytać całe pokolenia Polaków? Był zięciem Karola Oxnera – przedwojennego właściciela Kuźnicy Grabowskiej, a także szwagrem ostatniego dziedzica tego majątku – Seweryna Oxnera. Profesor często przyjeżdżał do rodziny swojej żony, polował w okolicznych lasach. Tę zasłużoną dla polskiej oświaty i kultury postać, upamiętniono tworząc muzeum jego imienia z ciekawą propozycją dla zwiedzających. Natomiast druga 9 sierpnia wiodła śladami założyciela naszego miasta Henryka z Warty, któremu Kazimierz Wielki powierzył zadanie lokacji Koła. Z kolską młodzieżą zwiedziliśmy Wartę, a w niej m. in. piękny barokowy klasztor bernardynów i Muzeum Miasta i rzeki Warty. Uczciliśmy także pochodzącego z Warty płk. pilota Stanisława Skarzyńskiego. W 1933 r. na samolocie RWD - 5 bis, jako pierwszy Polak przeleciał Atlantyk, ustanawiając światowy rekord odległości lotu. Zginął podczas II Wojny Światowej jako lotnik polskiego 305 Dywizjonu Bombowego. Mogliśmy zobaczyć samolot, na którym Stanisław Skarzyński dokonał rekordowego lotu.

W pierwsze niedziele wakacyjnych miesięcy: 7 lipca 2024 r. i 4 sierpnia 2024 r. oraz 1 września 2024 r. muzeum uczestniczyło w Dniu Otwartej Wieży Kolskiego Ratusza organizowanym przez Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła - czyli możliwości zwiedzenia wieży kolskiego ratusza i podziwiania z jej szczytu piękna nadwarciańskich krajobrazów.

Wieża należy do najbardziej charakterystycznych zabytków architektonicznych królewskiego grodu. Górująca nad nim, przez pięćset lat jest symbolem jego znaczenia oraz wielowiekowych tradycji samorządowych. Już od piętnastu lat można z jej wysokości zobaczyć całe miasto, a przy okazji zwiedzić wystawy ceramiki i dawnych maszyn rolniczych. Wieża jest bowiem udostępniana wszystkim, którzy tylko zechcą się na nią wspiąć. Pogoda dopisała, a frekwencja przerosła nasze oczekiwania – podkreślali organizatorzy. Szczególnie cieszyły licznie przybywające całe rodziny z dziećmi. Wiele osób mówiło, że od dziecka chciało wejść na wieżę i poznać jej wnętrze oraz zobaczyć co z niej widać, bo znało ją dotychczas tylko z zewnątrz. Każdy ze zdobywców wieży został obdarowany specjalnym certyfikatem wystawionym przez Henryka z Warty, który 660 lat temu otrzymał od króla Kazimierza Wielkiego przywilej wyniesienia Koła do rangi miasta i sam został jego pierwszym wójtem. Niewątpliwie największą atrakcją czekającą na odwiedzających ratusz były przepiękne widoki, ale dodatkowo mogli również bezpłatnie zwiedzać znajdującą się na jego poddaszu wystawę stałą Muzeum Techniki Ceramicznych - "Fajans kolski: formy, dekoracje, techniki zdobnicze" noszącą imię Czesława Freudenreicha. Prezentowana jest na niej ceramika wyprodukowana w kolskiej fabryce fajansu od początku jej istnienia w połowie XIX w. aż do końca XX w. Ekspozycja zawiera najbardziej charakterystyczne przykłady kolskich wyrobów fajansowych. Przedstawia przede wszystkim ceramikę produkowaną w okresie zarządzania fabryką przez rodzinę Freudenreichów – od 1842 r. do 1939 r., z czasów okupacji hitlerowskiej: 1939 – 1945 oraz powojennych. Oprócz eksponatów istotnym elementem są plansze prezentujące historię kolskiej ceramiki na tle dziejów miasta. Muzealna propozycja cieszyła się sporym zainteresowaniem. Oprócz zbiorów ceramiki, panoramy miasta i krajobrazu otaczającej go doliny Warty zwiedzający zobaczyli stworzoną także przez Piotra Śniegockiego wystawę dawnych maszyn rolniczych produkowanych w kolskiej fabryce Michała Ostrowskiego - pierwszego kolskiego burmistrza po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. i wieloletniego naczelnika Ochotniczej Straży Ogniowej. Zabytkowe urządzenia - siewczarnie, młockarnie, wialnie umieszczone zostały na schodach pnących się wewnątrz wieży. Dzięki nim można poznać jak w często zapomnianej już przeszłości wyglądała praca na wsi.

5. „Weekend seniora z kulturą” 5 – 6 października 2024 r,

Muzeum wzięło udział w akcji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - „Weekend seniora z kulturą”. Jej celem jest zachęcenie seniorów do aktywnego uczestnictwa w życiu

kulturalnym. W 2024 r. zaproponowaliśmy bezpłatne zwiedzanie wystawy "Świat (poema naiwna) Czesława Miłosza" w naszej siedzibie przy ul. Kajki 44 oraz bezpłatne zwiedzanie wystawy stałej "Fajans kolski - formy, dekoracje, techniki zdobnicze" w ratuszu. Propozycje te cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony seniorów.

6. XVII Konkurs Wiedzy Historycznej o mieście Kole

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Stanisława Konarskiego w Kole odbył się Konkurs Wiedzy Historycznej zorganizowany przez Muzeum Technik Ceramicznych i Urząd Miejski w Kole. Wzięli w nim udział uczniowie szkół podstawowych z terenu miasta. W związku z przypadającą w tym roku 80. rocznicą Powstania Warszawskiego pytania konkursowe opracowane przez dyrektora muzeum Tomasza Nuszkiewicza obejmowały zagadnienia związane z tym narodowym zrywem. Uczestnicy musieli np. wiedzieć, kto był dowódcą Powstania, jaki pseudonim nosiła mieszkanka Koła Zdzisława Rzepka uczestnicząca w Powstaniu jako sanitariuszka w batalionie „Zośka”, w jakiej dzielnicy Warszawy brała udział w Powstaniu kolanka Balbina Ignaczewska „Basia” czy też zdobycie jakiego budynku poprzedzone wielodniowym oblężeniem i ciężkimi walkami jest uznawane za największy sukces Powstańców.

Pierwsze miejsce w konkursie zajął Michał Gajda ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Konarskiego w Kole. Drugi był Jan Trawiński ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Kole, a trzecia Maria Perzyńska ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Adama Mickiewicza w Kole. Zespołowo zwyciężyły Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego i Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej. Zostały one nagrodzone pucharami burmistrza miasta Koła Krzysztofa Witkowskiego, a wszystkie placówki otrzymały książki do szkolnej biblioteki o Powstaniu Warszawskim. Wszyscy uczestnicy otrzymali specjalne pamiątkowe dyplomy i również książki o tematyce historycznej. Nagrody wręczyła Pani Monika Ciesielska, Zastępca Burmistrza Miasta Koła. Konkurs corocznie organizowany przez muzeum jest jednym z podejmowanych przez nie działań kształtujących w młodym pokoleniu zainteresowanie historią i promujących postawy patriotyczne.

VI. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

1. Konsultacje naukowe

W 2024 r. pracownicy muzeum udzielili konsultacji w zakresie:

- historii fabryki fajansu w Kole oraz identyfikacji obiektów i znaków fabrycznych,
- historii Koła i Ziemi Kolskiej, zabytków miasta Koła,
- historii Żydów kolskich.

VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I PROMOCYJNA

Muzeum wspólnie z Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną, Miejskim Domem Kultury w Kole oraz Stowarzyszeniem Przyjaciół Miasta Koła było współwydawcą 17. numeru czasopisma regionalnego: „Rocznik Kolski”, a wraz z Muzeum Okręgowym w Koninie publikacji „Fajans kolski”.

Muzeum wydało także publikacje:

„Zygmunt Grudziński. Fotografie”,

„Witold Karłowski – ułan, ziemianin, samorządowiec”, na którą otrzymało dofinansowanie z budżetu Powiatu Kolskiego,

„Miasto Koło w rysunkach Jana Brody Brodeckiego”.

VIII FINANSE

Muzeum Technik Ceramicznych w Kole w roku 2024 uzyskało przychody z następujących źródeł:

L.p.	RODZAJ PRZYCHODÓW	PLAN (po zmianach, po zaokrągleniu do pełnych złotych)	Wykonanie planu finansowego przychodów
1.	Stan środków pieniężnych na dzień 01.01.2024r.	121,00	121,09
2.	Dotacja podmiotowa z Urzędu Miejskiego w Kole	400.000,00	400.000,00
3.	Dotacja celowa Urzędu Miejskiego w Kole <i>Realizacja zadania pod nazwą: „Opracowanie dokumentacji techniczno – budowlanej w kierunku adaptacji budynku „ Sejmiku” na cele muzealne”</i>	25.000,00	25.000,00
4.	Dotacja celowa z Powiatu Kolskiego: Realizacja przedsięwzięcia pod nazwą: <i>Wydanie publikacji pn.: „Witold Karłowski – ułan, samorządowiec, ziemianin”</i>	4.000,00	4.000,00
5.	Przychody pozostałe w tym: 1. darowizny – wsparcie finansowe 2. wpływy za książki/upominki 3. wpływy za bilety – zwiedzanie MTC w Kole 4. pozostałe przychody, wyżej niesklasyfikowane <ul style="list-style-type: none"> • koszty wysyłki, • wynagrodzenie płatnika z tytułu terminowego wpłacania podatku dochodowego od osób fizycznych, • pozostałe przychody	6.829,00	6.685,00 2.000,00 1.055,00 3.566,00 64,00
RAZEM PRZYCHODY:		435.950,00	435.806,09

Stan środków pieniężnych na rachunku bankowym muzeum na dzień 31 grudnia 2024r. wynosi: **75,78**
słownie: siedemdziesiąt pięć złotych 78/100.

Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2024r. wynosi:

- z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2024r. – 1.146,86;
- zobowiązania wobec dostawców – 3.268,46.

ŁĄCZNE ZOBOWIĄZANIA JEDNOSTKI NA DZIEŃ 31.12.2024r. wynoszą 4.415,32 słownie: cztery tysiące czterysta piętnaście złotych 32/100.

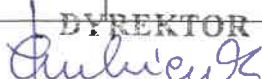
Muzeum Technik Ceramicznych w Kole w 2024 roku przeznaczyło uzyskane przychody na realizację zadań statutowych.

Na dzień 31 grudnia 2024r. muzeum nie posiada należności wymagalnych i zobowiązań wymagalnych.

Wydatki Muzeum Technik Ceramicznych w Kole w roku 2024 kształtowały się następująco:

Lp.	RODZAJ WYDATKÓW	PLAN (po zmianach)	Wykonanie planu finansowego wydatków
1.	WYNAGRODZENIA w tym:	251.003,51	251.003,51
	1. Wynagrodzenia osobowe pracowników	<u>251.003,51</u>	<u>251.003,51</u>
	• wynagrodzenia pracowników		244.003,51
	• nagroda jubileuszowa		0,00
	• nagrody		7.000,00
	2. Wynagrodzenia bezosobowe	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
2.	UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I INNE ŚWIADCZENIA DLA PRACOWNIKÓW w tym:	61.046,49	61.045,25
	1. Składki na ubezpieczenie społeczne – 17,93%: • składka emerytalna – 9,76% • składka rentowa – 6,50% • składka wypadkowa – 1,67%	<u>45.879,18</u>	<u>45.879,18</u>
	2. Składki na Fundusz Pracy – 2,45%	<u>5.385,31</u>	<u>5.385,31</u>
	3. Pozostałe świadczenia nie zaliczane do wynagrodzeń • ekwiwalent dla pracowników za odzież roboczą	<u>2.014,00</u>	<u>2.013,68</u>
	4. Odpis na ZFŚS	<u>7.768,00</u>	<u>7.767,08</u>
	5. Szkolenie pracowników	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
3.	ZUŻYCIE MATERIAŁÓW I ENERGII w tym:	28.966,00	28.964,91
	1. Zakup materiałów i wyposażenia • zakup wyposażenia drobnego • materiały biurowe • prenumerata czasopisma fachowego • środki czystości • materiały pozostałe – do przygotowania wystaw, zaproszenia	<u>2.787,00</u>	<u>2.786,64</u>
	2. Zakup akcesoriów komputerowych • zakup wyposażenia drobnego: tusze, tonery • programy i licencje na oprogramowanie komputerowe	<u>2.806,00</u>	<u>2.805,40</u>
	3. Zakup książek: • zakup książek na wyposażenie biblioteki muzealnej	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	4. Zakup muzealiów	<u>500,00</u>	<u>500,00</u>
	5. Zakup energii elektrycznej, ciepłej i wody: • zakup energii elektrycznej • zakup energii ciepłej • zakup wody	<u>22.873,00</u>	<u>22.872,87</u>
4.	USŁUGI OBCE w tym:	56.849,00	56.632,52
	1. Zakup usług remontowych	<u>1.000,00</u>	<u>784,50</u>
	2. Zakup usług konserwatorskich, przeglądy i naprawy bieżące • okresowa konserwacja systemu sygnalizacji pożaru • roczny przegląd budowlany [budynek muzeum] • przegląd sprzętu gaśniczego	<u>5.124,00</u>	<u>5.123,28</u>

	• czyszczenie przewodu kominowego i kontrola stanu technicznego		570,00
	• przegląd instalacji gazowej		1.168,00
	• usługi serwisowe		597,78
3. Zakup usług pozostałych		50.725,00	50.724,74
	• koszty i prowizje bankowe		1.090,50
	• usługi telekomunikacyjne – telefon stacjonarny + Internet – opłaty abonamentowe		1.906,95
	• monitoring systemu alarmowego i patrole grupy interwencyjnej		4.501,80
	• koszty i usługi pocztowe, usługi kurierskie		630,12
	• odprowadzanie ścieków		107,00
	• wykonywanie zadań wynikających z pełnienia obowiązków służby BHP i PPOŻ		1.476,00
	• pełnienie obowiązków Inspektora Ochrony Danych Osobowych		2.400,00
	• wykonywanie usług w zakresie kontroli zarządczej		2.400,00
	• usługi informatyczne		1.476,00
	• pozostałe usługi, drobne naprawy		1.015,00
	• wypożyczenie wystaw		12.410,00
	• usługa transportowa		6.130,00
	• opłaty abonamentowe		1.944,74
	• usługi projektowe		1.500,00
	• usługi kserograficzne, wydruki		1.356,25
	• usługi drukarskie		10.380,38
	w tym zakup z dotacji celowej od Powiatu Kolskiego	4.000,00	4.000,00
5. PODATKI I OPŁATY		3.055,00	3.055,00
w tym:			
1. Podatek od nieruchomości		3.055,00	3.055,00
6. POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE		10.030,00	10.029,12
w tym:			
1. Różne opłaty i składki		3.024,00	3.024,00
	• koszt ubezpieczenia mienia na podstawie polis ubezpieczeniowych		3.024,00
2. Podróże służbowe krajowe		891,00	891,00
3. Nagrody dla uczestników konkursów		703,00	702,97
4. Pozostałe koszty rodzajowe, wyżej niesklasyfikowane		5.412,00	5.411,15
	• koszty związane z różnymi okolicznościami – wiązanki okolicznościowe		1.149,37
	• koszt związany z uroczystościami		438,97
	• najem dystrybutora wody + opłata postojowa		414,54
	• dystrybutor – wymiana butli z wodą		1.420,65
	• pozostałe koszty: bilety wstępu, działalność edukacyjna, usługa przewodnicka		1.987,62
7. INWESTYCJA I ZAKUPY INWESTYCYJNE		25.000,00	25.000,00
	• Realizacja zadania pod nazwą: „Opracowanie dokumentacji techniczno – budowlanej w kierunku adaptacji budynku „ Sejmiku” na cele muzealne”		25.000,00
	RAZEM KOSZTY:	435.950,00	435.730,31

DYREKTOR

Tomasz Nuszkiewicz